

De weg naar een
duurzame & veilige &
leefbare omgeving

Woord vooraf.

De Stichting Duurzame A12 heeft inzage gevraagd en gekregen in de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen van de gemeenten Arnhem, Rheden en Rozendaal. In de teksten van deze programma's hebben wij gezocht op de volgende woorden: A12, Duurzaamheid, Verkeer, Mobiliteit. De resultaten van deze zoekacties hebben wij naar alle eer en geweten bij elkaar geplaatst zodat u als lezer een snel beeld kunt vormen van de politieke standpunten van de partijen uit de gemeenten. Voor u liggen de standpunten van de gemeente Arnhem.

Op basis van deze teksten hebben wij opmerkingen gemaakt en deze opmerkingen voorgelegd aan de partijen, waarna wij ze het laatste woord hebben gegeven. Het laatste woord is uiteraard integraal opgenomen.

Voor meer informatie over de Stichting Duurzame A12 kunt u terecht op onze website:

www.StichtingDuurzameA12.nl

Nog niet alle partijen hebben de gelegenheid genomen om hun laatste woord te geven. Zodra meer reacties beschikbaar, zullen wij deze publiceren.

Uit het Partijprogramma van de VVD Arnhem

Arnhemse innovaties

Duurzame innovaties bevorderen door stimuleringsprogramma's.

Voor het bedrijfsleven: Arnhem moet de vanzelfsprekende plek worden waar (met rijksgeld) experimenten met vervoer worden uitgevoerd;

Groen, groener

Uitbreiden toepassingen zonne-energie (bijvoorbeeld bij nieuwe projecten als de overkapping van de A12);

Duurzame mobiliteit

Overkappen A12 en spoor Arnhem-West. Arnhem moet zich enorm inzetten om dergelijke zaken serieus onderzocht te krijgen door de Rijksoverheid. Hierbij hoort ook de verlegging van het rangeerterrein naar buiten de stad. Daar kan gekeken worden naar overkapping in combinatie met kantoorbouw.

Regionale/ stedelijke ontsluiting

A15 zo spoedig mogelijk doortrekken van knooppunt Ressen (bij Bemmelen) naar de A12.

Wat is er bereikt mede dankzij de VVD:

Steun aan de stichting duurzame A12 (overkapping/vermindering overlast A12 voor de Arnhemse inwoners).

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

in de programmatekst van de VVD wordt overduidelijk steun gegeven aan een duurzame oplossing van de verbreding van de A12 d.m.v. een overkapping. Mogen wij verwachten dat de VVD in de coalitieonderhandelingen dit tot een van de speerpunten wil maken in het nieuwe coalitieakkoord?

Laatste woord aan de VVD te Arnhem:

Er is de VVD veel aangelegen dat Arnhem goed bereikbaar is! Echter daar waar het gaat om "voorbijgaand verkeer" zoals de toename van het goederenvervoer via het spoor en de A12 zullen wij ons inzetten om de overlast die dat met zich meebrengt zoveel mogelijk te beperken! Wij hebben dat traject al ingezet door, via onze woordvoerders in de Tweede Kamer, de minister vragen te stellen. Dus geen loze beloftes, maar verder gaan op de ingeslagen weg!

Uit het Partijprogramma van Zuid Centraal Arnhem

In het verkiezingsprogramma van de Zuid Centraal kunnen wij geen onderwerpen terugvinden die wijzen op de verkeer, duurzame ontwikkelingen van wegen buiten de stadsgrenzen. Het lijkt ons dat de

Zuid Centraal daar wel een mening over heeft

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

Desondanks verwachten wij dat de partij, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan Zuid Centraal te Arnhem:

Sinds de conferentie bij de HAN heeft Zuid Centraal zich bij voortduring de doelstelling van de Stichting Duurzame A12 ondersteund en andere fracties ook publiekelijk opgeroepen om de doelstelling te ondersteunen. Niet alleen tijdens de conferentie, maar ook tijdens raadsvergaderingen waar de verbreding van de A12 aan de orde kwam.

Het was opnieuw Zuid Centraal dat het voortouw nam om alsnog beroep in te stellen tegen het Tracébesluit. Behoudens de CDA-fractie steunden alle partijen in de gemeenteraad van Arnhem het initiatief van Zuid Centraal om alsnog beroep in te stellen, terwijl de CDA-wethouder Cees Jansen, volgens dagblad de Gelderlander “de raad smeekte” om geen beroep in te stellen.

Zoals blijkt gaat de gang van zaken de fractie Zuid Centraal zeer ter harte. De Stichting Duurzame A12 heeft een geweldig innovatief plan gepresenteerd voor “de entree” van Nederland – van het Velperbroekcircuit tot aan de Waterberg. De nu 40.000 inwoners van de zone langs de A12 hebben volgens Zuid Centraal recht op een leefkwaliteit verder gaat dan de wettelijke norm.

Zuid Centraal zal zich blijven inzetten voor een leefkwaliteit die verder gaat dan de wettelijke norm. Ook na de komende verkiezingen is Zuid Centraal daarop aan te spreken.

Uit het Partijprogramma van GroenLinks Arnhem

In het verkiezingsprogramma van Groen Links kunnen wij geen onderwerpen terugvinden die wijzen op de verkeer, duurzame ontwikkelingen van wegen buiten de stadsgrenzen. Het lijkt ons dat Groen Links daar wel een mening over heeft.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

Desondanks verwachten wij dat de Groen Links, bekend als een partij, die juist veel aandacht voer ons leefmilieu heeft, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan het volgende aandachtspunt:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan GroenLinks te Arnhem:

De geplande verbreding van de A12 van de Waterberg te Arnhem tot aan het Velperbroekcircuit te Velp loopt door een gevoelig gebied voor mens en natuur. GroenLinks wil de automobiliteit in zijn geheel terugdringen maar begrijpt ook dat bestaande en toekomstige knelpunten goed bestudeerd moeten worden. Wij zijn geen voorstander van nieuwe wegen zoals het doortrekken van de A15 en ook niet van een nieuwe afslag van de A12 richting de attracties aan de Schelmseweg. Nieuwe wegen zullen nieuw verkeer aantrekken en daarom is het beter, als het echt noodzakelijk is, bestaande wegen te verbreden. Aangezien de Waterberg een gevoelig stuk natuur kent en er veel mensen wonen langs het traject tot aan het Velperbroekcircuit vinden wij het gewenst dat een verbreding van de A12 gepaard gaat met compenserende maatregelen voor mens en natuur. Wij steunen daarom het burgerinitiatief van de Stichting Duurzame A12 en roepen op tot een haalbaarheidsonderzoek naar een overkapping van dit stuk rijksweg.

Uit het Partijprogramma van de Socialistische Partij Arnhem

In het verkiezingsprogramma van de SP kunnen wij geen onderwerpen terugvinden die wijzen op de verkeer, duurzame ontwikkelingen van wegen buiten de stadsgrenzen. Het lijkt ons dat de SP daar wel een mening over heeft.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

Desondanks verwachten wij dat de SP, bekend als sociale partij, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan de Socialistische Partij te Arnhem:

Schone lucht is van het grootste belang voor de volksgezondheid. De langs de A12 is verbetering van de luchtkwaliteit noodzakelijk. Dit kan volgens de SP het beste worden bereikt door zo snel mogelijk:

- * de doorstroming te verbeteren door middel van het aanbrengen van spitstroken
- * de uitstoot per auto te verminderen door de snelheid ter plaatse te verlagen naar 80 km/h.
- * de groei van het autoverkeer te beperken door in het openbaar vervoer te investeren.

De SP wijst overkapping niet af, maar dit zal wel door het Rijk gedaan moeten worden. Dit zal ook niet op korte termijn gerealiseerd gaan worden. Vandaar dat wij pleiten snel met bovenstaande maatregelen te beginnen.

Uit het Partijprogramma van Pro Arnhem

De inwoners van Arnhem hebben behoefte aan minder bebouwing, meer open ruimte en minder eenheidsworst. De huidige sprinkhanenplanologie waarbij steeds meer open ruimte wordt opgeslokt door nieuwbouw wordt door ons afgewezen. Optimalisering van de bebouwde ruimte moet het uitgangspunt zijn. Daarom moet ook meervoudig grondgebruik meer aandacht krijgen, zoals bijvoorbeeld een park op het dak van een ondergrondse parkeergarage. Het overkluizing van wegen en spoorlijnen met bedrijven, parkeerplaatsen en zaal- en congresaccommodaties is een goede optie voor ruimte opslokkende nieuwbouw.

Pro Arnhem ondersteunt de bewoners in hun streven naar de overkluizing van de A12.(Duurzame A12).

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van Pro Arnhem wordt overduidelijk steun gegeven aan een duurzame oplossing van de verbreding van de A12 dmv een overkapping. Wat kan Pro Arnhem doen om deze steun over te brengen op de regio (Gemeenten, Provincie, Stadsregio, Rijkswaterstaat)?

Laatste woord aan Pro Arnhem:

Om onze steun aan de duurzame A12 verder te krijgen in de richting van de provincie, de stadsregio en Rijkswaterstaat gebruiken wij de ons ten dienste staande politieke kanalen. Wij zullen het onderwerp op de diverse agenda's zetten, de betreffende bestuurders regelmatig ondervragen en zo nodig schriftelijke vragen stellen wanneer nieuwe problemen zich voordoen

Uit het Partijprogramma van CU, Arnhem:

In de komende periode wordt verwacht dat het autoverkeer in en rond Arnhem zal toenemen. Vooral de verkeersbewegingen tussen Arnhem Noord en Zuid zullen stijgen. Dit vraagt om drastische maatregelen, ook in de regio. Het doorgaande verkeer dat via het centrum van Arnhem rijdt moet worden teruggedrongen. De bestaande rijkswegen (A12, A50 en A15) vormen een ring rond Arnhem voor dit doorgaande verkeer. Om deze ring voor Arnhem beter te laten functioneren moet er een volledige aansluiting van de N837 op de A50 komen en moet de A15 worden doorgetrokken naar de A12 waardoor de Pleyroute wordt ontlast. Een Westtangent is alleen bespreekbaar wanneer dit voor natuur en landschap geen verslechtering betekent, wat met de kennis van nu een onmogelijke opgave lijkt. Komende jaren zal de A12 verbreed worden. De vergroting van de capaciteit en doorstroming is een goede zaak. De ChristenUnie ondersteunt initiatieven die de luchtkwaliteit rond de verbrede A12 ten goede komen. Verkeer en vervoer mogen de ruimtelijke kwaliteit zo min mogelijk aantasten. Aanpassing en uitbreiding van infrastructuur moet een integraal onderdeel van de ruimtelijke ordening zijn (inpassing). De lokale luchtkwaliteit moet zo snel mogelijk voldoen aan de Europese eisen. Daarvoor is in Arnhem een actieplan nodig voor de komende jaren. Ook dient het geluidsniveau langs de wegen in Arnhem te gaan voldoen aan de wettelijke eisen.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van de Christen Unie wordt steun gegeven aan een duurzame oplossing van de verbreding van de A12. Wel vinden we het jammer dat de activiteiten en het pleiten voor een overkapping door de Stichting Duurzame A12 daarbij niet worden genoemd.

Laatste woord aan ChristenUnie:

We betreuren de houding van Rijkswaterstaat die de problemen rond de luchtkwaliteit wegwuift. Rijkswaterstaat houdt zich volgens eigen zeggen wel aan gestelde normen voor wat betreft luchtkwaliteit en geluidshinder, maar ontwijkt daarmee de verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid. De initiatieven van Stichting Duurzame A12 om de (toekomstige) overlast van de A12 voor de omgeving te minimaliseren dragen we dan ook een warm hart toe. De expertise en de constructieve houding waarmee de discussie vanuit de stichting afgelopen jaren is gevoed is van grote waarde. Het idee van de overkapping is voor ons hiervan een prachtig voorbeeld en we vinden het dan ook erg spijtig dat er in de raad geen meerderheid gevonden kon worden om de overkapping in de zienswijze naar voren te brengen.

Uit het Partijprogramma van D66 Arnhem

In het verkiezingsprogramma van D66 kunnen wij geen onderwerpen terugvinden die wijzen op de verkeer, duurzame ontwikkelingen van wegen buiten de stadsgrenzen.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

Desondanks verwachten wij dat de partij, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan D66:

D66 heeft de A12 niet in haar programma staan maar zich de afgelopen jaren op vele vlakken ingezet voor een duurzame A12 en zal dat blijven doen. Zo waren wij initiatiefnemer voor indienen van een zienswijze OTB A12 Waterberg namens Arnhemse politieke partijen, waarbij de overkapping nogmaals nadrukkelijk verzocht werd. Dit nadat een amendement van D66 voor ondersteuning voor een overkapping door ons college van PvdA, Groenlinks en CDA om flauwe redenen werd afgewezen.

Uit het Partijprogramma van de Partij van de Arbeid Arnhem

In het verkiezingsprogramma van de PvdA kunnen wij geen onderwerpen terugvinden die wijzen op de verkeer, duurzame ontwikkelingen van wegen buiten de stadsgrenzen. Het lijkt ons dat de PvdA daar wel een mening over heeft.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

Desondanks verwachten wij dat de PvdA, bekend als sociale partij, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan de PvdA te Arnhem:

De PvdA deelt de zorgen van de Stichting Duurzame A12 over de gezondheid van de mensen die in de buurt van de snelweg wonen. Wij hebben het burgerinitiatief, waarin de Stichting vroeg om een onafhankelijk onderzoek naar de effecten op de gezondheid door geluidhinder en luchtverontreiniging, voor de huidige én toekomstige situatie rondom de A12, gesteund. We moeten de overlast van geluid en luchtverontreiniging zo veel mogelijk beperken waar dat kan. De gemeenteraad heeft in februari 2009 de zienswijze op het Tracébesluit van de verbreding van de A12 behandeld. De PvdA heeft daarbij een amendement ingediend waarbij we de Minister hebben gevraagd om prognoses voor de toekomst op basis van concrete metingen nú, een 0-meting. De modellen die Verkeer & Waterstaat hanteert zijn een ondoorzichtige black box. Meten = weten, daarin ondersteunen wij de visie van de Stichting Duurzame A12. In januari 2010 werd duidelijk dat de Minister geen 0-meting wil uitvoeren. De PvdA heeft samen met andere politieke partijen de Wethouder verzocht in beroep te gaan op het Tracébesluit. Als uit het onderzoek dat nu gaande is blijkt dat het effect op de gezondheid boven de normen uitstijgt zullen wij er alles aan doen om de minister over te halen om aanvullende maatregelen te nemen om de negatieve gezondheidseffecten te beperken.

Uit het Partijprogramma van CDA Arnhem

De bereikbaarheid en verkeersdoorstroming blijven een grote uitdaging als Arnhem nog verder wordt verdicht en blijft groeien. Bereikbaarheid betekent simpelweg: hoe kom ik bijvoorbeeld van werk en familie naar huis en hoe kom ik in de binnenstad? En een goede doorstroming op de weg is ook essentieel voor het minimaliseren van uitlaatgassen en andere vormen van milieuoverlast in de stad. Een goede bereikbaarheid heeft ook een groot economisch belang voor Arnhem. Het CDA Arnhem zet daarom in op goede openbaar vervoersmogelijkheden en goede rond- en toevoerwegen van en naar de stad.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van CDA wordt vermeld dat de CDA missen wij, op bovenstaande citaat na, enige relatie met de problematiek van en rond de A12. Desondanks verwachten wij dat het CDA, als een partij die normen en waarden hoog in het vaandel heeft staan, zich toch kan uitspreken over deze thematiek en zich hard zal maken om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Mogen wij verwachten dat het CDA in de coalitieonderhandelingen dit tot een van de speerpunten wil maken in het nieuwe coalitieakkoord?

Laatste woord aan het CDA te Arnhem:

Wij wachten nog op een reactie van het CDA